

Metodika práce

teritoriálních štábů

Teritoriální štáby vojenských okruhů, KVV a OVV budou za branné pohotovosti státu důležitým článkem v celkovém systému řízení a velení na teritoriu státu. Vyplývá to z jejich úkolů při zabezpečování vlastní obrany a ochrany teritoria státu.

Pro činnost teritoriálních štábů těchto stupňů za války budou rozhodující opatření, která můžeme připravit již v míru a to:

1. Promyšlená metodika práce, jejímž základem je pevně sladěný režim práce, založený na plnění pravidelných, denně se opakujících úkolů. Tento režim dne by měl zabezpečovat i pevné a pružné velení, trvalou součinnost a informovanost uvnitř vlastního štábu, rychlost a operativnost při zabezpečování rozkazů a nařízení velitele (náčelníka);

2. Informační a rozhodovací proces musí být pružně sladěn s informačním a rozhodovacím procesem nadřízeného štábu, příslušného stupně rady obrany, stranickými orgány a nejdůležitějšími orgány státní správy, štáby Civilní obrany a Lidových milicí;

3. Pro potřeby teritoriálních štábů je třeba organizovat dobře fungující racionální a integrovaný informační systém, který musí zabezpečovat v co nejkratší době shromáždění a vyhodnocení potřebných údajů a umožnit co možná nejrychlejší a nejpresnější rozhodování a řízení.

Z těchto zásad i dosavadních zkušeností z práce teritoriálních štábů vyplývá závěr, že celá činnost na všech stupních by měla být založena na přesně stanoveném vlastním režimu práce, který musí vycházet z harmonické činnosti všech prvků řízení na teritoriu příslušného stupně. Tento režim práce by měl zabezpečovat maximální ekonomičnost a rytmus v práci celého štábu.

Denní režim práce může narušit jen mimořádná situace na teritoriu (jako např. hromadný jaderný úder nepřítele na značnou část teritoria, která v rozhodující míře ovlivní činnost celého štábu i ostatních orgánů na příslušném stupni teritoriálního řízení).

Zkušenosti ukazují, že režim dne v práci teritoriálního štábu musí být založen na plnění těchto **stálých** denních úkolů:

1. Pravidelný rozbor situace (hodnocení) na teritoriu příslušného štábu

Tento rozbor může probíhat třikrát až čtyřikrát denně a zahrnuje hlavně hodnocení vojenskopolitické situace, celkové radiační situace a stavu zničení prostorů po jaderných a leteckých úderech nepřítele a možnosti jejich překonávání, stavu přechodů přes vodní toky, ochrany důležitých objektů proti diverzním skupinám nepřítele, hodnocení požadavků stranických a státních orgánů, stavu plnění nařízených úkolů apod.

Výsledkem tohoto rozboru má být operativní rozhodnutí a krátká nařízení podřízeným stupňům k řešení dané situace a informace nadřízeného stupně u sousedů o situaci a učiněných opatřeních.

2. Pravidelná denní informace příslušnému stupni rady obrany o vojenskopolitické situaci na teritoriu

Tato povinnost vyplývá z celkového systému řízení teritoria za války, kdy budou rady obrany nejvyšším řídicím orgánem na teritoriu státu. Členem rady obrany bude na jednotlivých stupních i příslušný velitel (náčelník) teritoriálního štábu. Bude muset nejen informovat o situaci a navrhnout řešení za oblast, za kterou odpovídá podle svých válečných funkčních povinností, ale též plnit všechna usnesení příslušné rady obrany.

Tato informace může obsahovat:

- celkovou vojenskopolitickou situaci na teritoriu příslušného stupně. Jako přílohu mapu příslušného měřítka s podrobnou situací,
- situaci a morálně politický stav podřízených vojsk,
- radiační situaci na teritoriu, vliv na činnost obyvatelstva a hospodářský život, zničené a zatarasené prostory, stav přechodů přes vodní toky apod.,
- informace o úkolech, které uložil nadřízený štáb,
- informace o přijatých rozhodnutích a předpokládaných úkolech na příští den,
- celkové návrhy na řešení situace na teritoriu,
- úkoly a opatření, která vyžadují na rozhodnutí příslušného stupně rady obrany,

Chci dodat, že radu obrany budou na jednotlivých stupních informovat o situaci stranické a státní orgány, štáby Civilní obrany a Lidových milic. I závěry z těchto informací budou důležitými informacemi pro další činnost i rozhodovací proces teritoriálního štábu. Tak např. informace štábu Civilní obrany o ztrátách civilního obyvatelstva po jaderných nebo leteckých úderech budou důležitým podkladem k řešení otázek případného dalšího doplňování vojsk apod.

3. Zpracování denního „Rozkazu velitele (náčelníka) na příští den (u štábu vojenského okruhu i „Týlového rozkazu (nařízení)“

V tomto dokumentu se budou promítat nejen všechny úkoly, které vyplývají z řešení vlastní situace, ale hlavně opatření, která vyplývají z rozkazů a nařízení nadřízeného štábu a která ukládá usnesení příslušné rady obrany. Z těchto důvodů bude tento dokument zpracován a vydán až v době, kdy jsou všechny uvedené podklady k dispozici. Obsah i forma může být podle jednotlivých stupňů různá. Základem může být obsah rozkazu, který je platný pro vojska podle bojových řádů ČSLA.

4. Realizace úkolů, vyplývajících z vydaných rozkazů a nařízení a usnesení rady obrany

Metoda plnění tohoto úkolu bude pochopitelně každý den jiná. Bude závislá nejen na počtech osob, které budeme mít k plnění tohoto úkolu, na čase do splnění úkolů, ale hlavně na stavu plnění některého z nepravdivých úkolů, které bude teritoriální štáb v ten který den plnit.

Pro pochopení režimu uvádím možnou variantu režimu práce štábu vojenského okruhu — viz schéma. Metodika práce ostatních nižších stupňů bude v podstatě stejná až na časové plnění jednotlivých úkolů, což vyplývá z návaznosti práce jednotlivých stupňů.

Kromě uvedených pravidelných denních úkolů bude pochopitelně každý stupeň teritoriálního štábu řešit celou řadu **nepravdivých úkolů** jako např.:

- vytváření nových svazků, útvarů a zařízení, jejich stmelení a další otázky k zabezpečení jejich bojovnosti apod.,

- likvidaci následků po jaderných úderech nepřítele v součinnosti se štábem Civilní obrany,

- zabezpečování přesunů vojsk na teritoriu v součinnosti s orgány ministerstva vnitra a příslušnými KSVD,

- likvidaci nepřátelských vzdušných výsadek a diverzních skupin na teritoriu v součinnosti s orgány ministerstva vnitra a příslušnými štáby Lidových milic,

- zabezpečování činnosti v dočasných překládkových prostorech s příslušnými KSVD,

- ochranu důležitých objektů na teritoriu podle rozhodnutí rady obrany v součinnosti se štábem Lidových milic a orgány ministerstva vnitra,

- jiné úkoly, které nastolí válečná situace anebo které vyplnou z rozkazů a nařízení nadřízeného štábu, z rozhodnutí velitelů (náčelníků) a z usnesení rady obrany.

Z úkolů, které budou za války teritoriální štáby plnit a z jejich náročnosti na plnění u podřízených vyplývají jednoznačně vysoké požadavky na sladěnost a operativnost v práci teritoriálních štábů všech stupňů.

a) **Sladěnost** v práci teritoriálního štábu můžeme dosahovat stejnými opatřeními jako u polních štábů, zejména:

- přesným vymezením funkčních povinností a vzájemných vztahů mezi jednotlivými pracovišti a jednotlivci,

- maximální kolektivností při přípravě rozhodnutí velitele (náčelníka) a při zpracování rozhodujících dokumentů,

- včasným vydáváním předběžných nařízení vykonavatelům a souběžným plánováním s podřízenými stupni,

- poskytováním praktické a účinné pomoci podřízeným stupňům při realizaci úkolů,

- náročnou a sladěnou kontrolou plnění podle vydaných rozkazů a nařízení,

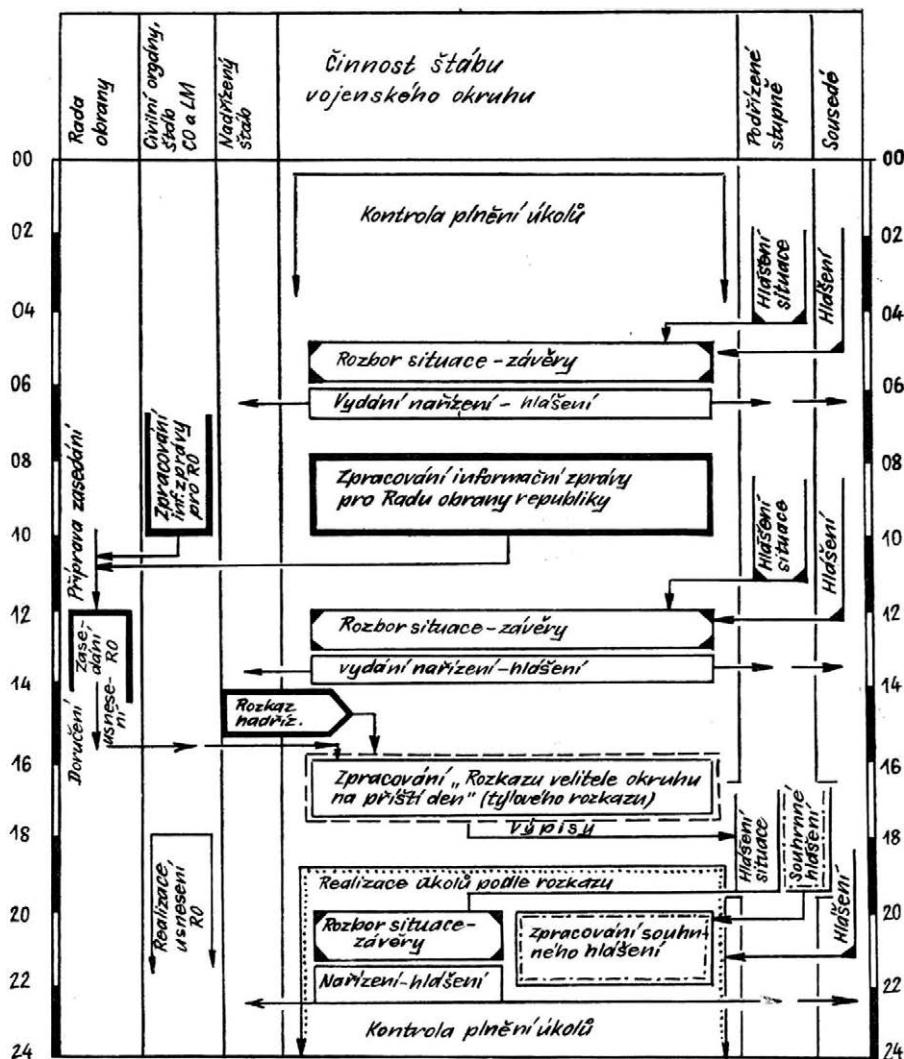
- nejefektivnějším využitím času a osob při přípravě rozhodnutí a při plnění jednotlivých úkolů,

- sladěnou pracovní činností s odpočinkem příslušníků štábu,

- vysokou operativností a organizací práce na zásadách vzájemné zastupitelnosti.

Oproti polním štábům budou mít na sladěnost práce teritoriálního štábu v rozhodující míře vliv ta opatření, která musí zabezpečit sladěnou činnost

REŽIM PRÁCE ŠTÁBU VOJENSKÉHO OKRUHU
při plnění pravidelných denních úkolů – varianta

štábu s úkoly a opatřeními stranickopolitických a územních orgánů, zvláště s příslušným stupněm rady obrany, štáby Civilní obrany a Lidových milicí.

Tato opatření je třeba ujasnit a projednat již v míru a prakticky je procvičovat při společných štábních náběcích.

Půjde zejména o sladění doby zasedání rady obrany státu a z toho vyplývající upřesnění vlastní metodiky práce, stanovení možného obsahu informací zprávy radě obrany státu, stanovení způsobu vzájemné informovanosti, získávání a předávání důležitých zpráv ostatním součinnostním orgánům, zvláště štábům Civilní obrany a Lidových milicí, způsobu plnění společných úkolů (likvidace následků po jaderných úderech, likvidace nepřátelských výsadků apod.) a upřesnění otázek ochrany důležitých objektů na teritoriu pro potřeby ozbrojených sil a národního hospodářství.

b) Důležitou úlohu v práci teritoriálního štábu na všech stupních bude za války hrát **operativnost**, kterou musíme trvale zabezpečovat:

- soustavným vedením a pečlivým doplňováním všech podkladů pro rychlá a správná rozhodnutí, jako jsou údaje o stavu vlastních sil a prostředků, údaje o kádrové situaci na teritoriu, údaje o dopravní situaci, o radiální situaci, o stavu přechodů přes vodní toky apod. Většinu těchto údajů je třeba mít, hlavně na vyšších štábech, v „bance dat“ nebo jiných pomůckách. Tím bude moci štáb i za využití výpočetní techniky ve velmi krátké době připravit potřebné kalkulace a návrhy,

- včasným a naprosto srozumitelným ukládáním úkolů podřízeným a zpracováním co nejkratších potřebných bojových dokumentů,

- dovedným využíváním všech pojmů a způsobů k rychlému předávání rozkazů a nařízení vykonavatelům,

- včasným organizováním součinnosti s podřízenými stupni, jinými vykonavateli rozkazů a nařízení a organizováním konkrétní součinnosti hlavně se štáby Civilní obrany a Lidových milicí,

- operativním vytvářením potřebných operačních skupin z důstojníků štábu k plnění různých důležitých úkolů, jako např. úkolů k zjištění nejasné situace na teritoriu, k likvidaci následků po jaderných úderech nepřítele, k likvidaci nepřátelského výsadku, k zabezpečení velení za vyřazený podřízený štáb apod.

Z uvedeného vyplývá, že operativnost teritoriálního štábu třeba zabezpečovat stejnými opatřeními jako u polních štábů. Navíc i zde vystupuje do popředí organizace těchto opatření, která vyplývají ze součinnosti se stranickopolitickými a státními orgány a ta opatření, která budou zabezpečovat vysokou informovanost nadřízeného štábu o celkové situaci na teritoriu.

Závěr

Styl a metody v práci teritoriálních štábů za branné pohotovosti státu budou, kromě celkové připravenosti jednotlivců a celých kolektivů, závislé hlavně na promyšlené metodice práce celého štábu a na sladění této metodiky hlavně s metodikou příslušného stupně obrany. Tuto metodiku můžeme podrobně zpracovat a procvičit již v míru a získat tak co nejvíce zkušeností a praktických návyků a hledat tak stále jednodušší a promyšlenější způsob práce a velení. Postupným procvičováním metodiky vylučovat z práce štábů jakoukoliv šablonovitost, zbytečné papírování, zbytečnou duplicitu a získávat přímo mechanické návyky v „kultuře štábní práce“. K tomu je třeba na všech stupních teritoriálních štábů stanovit, procvičit a stále zdokonalovat potřebnou operativní a informační dokumentaci. K sladění činnosti a vysoké operativnosti v práci teritoriálních štábů je třeba maximálně využívat zkušeností polních štábů.